

**Sobre poesia
i sobre la meva poesia**

Ausiàs i altres poetes

Entre els que em coneixen, és ben sabuda la meva devoció per Ausiàs March, aquell «grande catalán, de Amor maestro» exalçat per Jorge de Montemayor a *La Diana enamorada*. En cinc lustres he publicat quatre poemaris –que no és gaire cosa respecte a allò que s'estila avui– en els quals cito diverses vegades l'enorme poeta de Gandia. Aixopluc per a la meva poquesa? Potser sí.

En tot cas, i retòriques a banda, no m'obligueu a dir què és per a mi la poesia. Em limito a esmentar un gran poeta entre molts altres, tots els quals són l'espill on de prop o de lluny m'he emmirallat. I vull creure –dissortat deixeble!– que en ells he intentat aprendre la música i el verb.

**Havent llegit els *Cants d'Amor*
del cavaller Ausiàs March**

Aquesta nit estic tristíssim. Tanco,
flor de Gandia, falconer del rei,
sobre el teu llibre els ulls cansats. Ressonen
els versos amples i fragants, com la
remor del vent entre florides branques.

Lluny és Teresa, i gairebé no dius
ni el nom ni l'hora ni el secret delit.
Tant l'has besada en somnis, que coneixes
—més que el marit— aquell tremolor lleu
del llavi roig i de la sina blanca.

Però el temps, Ausiàs, en va transcorre.
I sols et queda el persistent desig
del ver amant que, contra tot, espera.

Que'ls amadors han en continu esper.

Desig i passió de Palmira

“A la nit pensa en mi, en el meu amor.
Si no és així, que Déu omnipotent
ompli el teu cor de poltres desbocats,
d’impacients formigues els teus peus,
de sal els ulls i brases el teu sexe.”

(Palmira, malgrat tot, se l’estimava.)

Retrat del comte Guillem de Tolosa

*A Bernat,
pacientíssim escuder,
que –mort el comte– es va pixar sobre la
faç del seu senyor, sense cap respecte*

Igual que el llamp i que la calabruixa,
causa vas ser de malvestats i estralls;
tu que amaves els llavis de maduixa
tant o més que els falcons i que els cavalls.

Rodó de carns i amb la ventrera fluixa,
sobre les dones núbils dels vassalls
tenies –senyor nostre– dret de cuixa,
dret a escalfar-te al llit sense abrigalls.

Gras com un porc i prepotent, és ara,
quan el pit t'ha fiblat una sageta
i quan la mort el teu semblant declara,

que amb goig –senyor malvat– obro l'aixeta
dels meus ronyons sobre la teva cara,
i em pixo en tu i avio la bufeta.

Cofre àrab

Amb dits sensibles que podrien
haver estat els d'un hàbil artesà,
ressegueixo el marfil entre la fusta,
les formes incrustades dels gossos i els falcons,
l'alada simetria de les fulles,
els ornaments del cofre.
Oh Déu, quanta bellesa perduda per sempre!
De tot el meu Al-Andalus queden tan sols un cofre
i un grapat de monedes de plata prima, més aviat bastarda.
I el record d'Abu Bakr, que era muftí i filòsof
i que ensenyà a Damasc i morí a Alexandria.
Al cementiri d'Uala, davant la Porta Verda, reposen els seus ossos.
Va deixar escrit un llibre: *La llanterna dels Prínceps*.
Abu Bakr, dit també Al-Turtusí, va amar moltíssim
aquest mateix paisatge que jo estimo:
el riu ample i feliç,
les fondes valls on creix el magraner
i l'aigua rotatòria de les sínies.
L'aigua, ah l'aigua en el desert!
Com canta l'aigua, oh Déu, com canta l'aigua als brolladors de marbre!
No hi ha al món so com el de l'aigua:
l'aigua canta millor que el rossinyol en la nit alta,
millor que el vent entre el tul rosa dels tamarius florits,
millor que els cròtals de les ballarines.
Dic ballarines. Dic
ventres mòbils com astres,
i dic nuques dolcíssimes
i dic pits com magnòlies,
i dic cintures fràgils,
i dic llavis com pètals,
i dic galtes com préssecs,
i dic malucs com àmfores,
i dic peus com cristalls,
i pubis com jardins,
i cabells com onades.
I també dic ulls negres, germans de l'aigua obscura,
i també dic ulls clars, germans de l'aigua blava.
(Abu Bakr somreia).

No us deixeu emportar
per la lírica obscena de les fàcils metàfores.
La gent estima el greix,
però el cervell del cabridet és millor mos:
en ell rauen l'instint i, si de cas, la pensa.
La bellesa del món, oh Déu, és fugissera i vana.
Vosaltres canteu llavis,
quan hi ha boques que poden igual que una rabosa;
vosaltres canteu rulls que són un niu de llémenes;
i canteu pits que són bosses tan buides
com l'escrot dels eunucs del gineceu.
(Abu Bakr somreia).
Doneu-me pa sense llevat,
una dona fidel –no gaire jove–,
de tant en tant un moltó tendre,
vi de poc grau, lectures del profeta
i el silenci del camp.
(Abu Bakr estava en el secret).
Tan sols un cop s' enamorà, si hem de creure els seus versos.
No fou de cap moret de dents blanquíssimes,
de cap androgin bru, de cap adolescent dels que estimava
aquell poeta cordovès dit Ibn Quzman.
El Turtusí Abu Bakr, el gran muftí, el puríssim,
pensant en ella,
poma madura, cor de mel, llimona dolça,
va observar el firmament i gosà escriure:
“Sense parar recorro el cel amb els meus ulls,
per si de cas contemplo l'estrella que tu mires”.